Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17144

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi, ergenlik dönemindeki bireylerin ebeveynlerinden psikolojik olarak ayr??ma ve kendi bireysel kimliklerini olu?turma süreçlerini de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Sevda Aslan (2008) taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda Türkçe'ye uyarlanan bu ölçek, ergenlerin ba?lanma stilleri ile genel psikolojik uyum düzeyleri aras?ndaki ili?kide ayr??ma-bireyle?me sürecinin arac? rolünü incelemeyi hedeflemi?tir.

Ölçek, toplam 31 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert tipi bir derecelendirme format? (1=hiç kat?lm?yorum - 5=tamamen kat?l?yorum) kullanmaktad?r. Ölçek, ayr??ma sürecinin olumsuz yönlerini temsil eden üç temel alt boyutu ölçmektedir: Reddedilme Beklentisi, Ayr?l?k Kayg?s? ve K?s?tlanma Kayg?s?.

Anahtar Kelimeler

Ayr??ma, Bireyle?me, Ergenlik, Ba?lanma, Psikolojik Uyum, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Likert Tipi

Yazarlar

Sevda ASLAN

Amaç

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi'nin temel amac?, ergenlerin ebeveynlerinden duygusal ve davran??sal olarak ayr??ma düzeylerini ve ba??ms?z bir kimlik geli?tirme (bireyle?me) sürecindeki zorluklar? ve kayg?lar? ölçmektir. Bu süreç, ergenlik geli?iminin en kritik a?amalar?ndan biri olarak kabul edilmektedir.

Ölçek, akademik ara?t?rmalarda özellikle **ba?lanma** teorisi çerçevesinde, ebeveyn-çocuk ili?kilerinin ergenin özerklik kazan?m? üzerindeki etkilerini ve bu kazan?m?n ergenin genel uyum düzeyini nas?l etkiledi?ini belirlemek için güçlü bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikodinamik geli?im teorilerinden türetilen **ayr??ma-bireyle?me** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, ergenin benlik s?n?rlar?n? tan?mlamas? ve ebeveynine ba??ml? bir halden özerk bir kimli?e geçi? yapmas? ile ilgilidir. Ölçek, bu sürecin duygusal ve bili?sel zorluklar?n? temsil eden üç ana alt boyutu ölçmektedir:

Reddedilme Beklentisi: Ergenin ba??ms?zl?k çabalar? nedeniyle ebeveynleri veya önemli

ARABPSYCHOLOGY.COM

figürler taraf?ndan sevilmeme, d??lanma veya onaylanmama kayg?s?n? ifade eder. Bu alt ölçek 12 maddeden olu?ur.
Ayr?l?k Kayg?s?: Ba?lanma figürlerinden duygusal veya fiziksel olarak uzakla?ma durumunda ortaya ç?kan huzursuzluk ve endi?e düzeyini ölçer. Bu alt ölçek 12 maddeden olu?ur.
K?s?tlanma Kayg?s?: Ergenin ba??ms?z hareket etme ve özerklik kazanma giri?imlerinin aile veya çevresel faktörler taraf?ndan engellendi?i alg?s?ndan kaynaklanan kayg?y? temsil eder. Bu alt ölçek 7 maddeden olu?ur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?ini ve faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumunu incelemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler gerçekle?tirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n temelini, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç faktörlü yap?s?n?n deneysel verilerle ne kadar desteklendi?ini gösteren analizler olu?turmu?tur.

Bu amaçla, hem **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) hem de faktörle?tirme tekni?i olarak **temel bile?enler analizi** (TBA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin ilgili alt boyutlara yüklenimlerinin sa?lam oldu?unu ve ölçe?in ayr??ma-bireyle?me yap?s?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermeyi hedeflemi?tir.

Güvenirlik

Ergen Ayr??ma Bireyle?me Ölçe?i'nin **güvenirli?i**, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? tespit etmek üzere birden fazla yöntemle hesaplanm??t?r. Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n hesaplanmas?n?, iki yar? test güvenirli?ini ve test-tekrar test güvenilirli?ini içermi?tir.

?ç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak, ölçek maddelerinin homojenli?i gösterilmi?tir. Ayr?ca, iki yar? test güvenirli?i için her bir alt ölçek (K?s?tlanma Kayg?s?, Ayr?l?k Kayg?s? ve Reddedilme Beklentisi) için hem Spearman-Brown katsay?s? hem de Guttman ?ki Yar? Katsay?s? kullan?lm??t?r. Uygulama kapsam?nda, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirlik katsay?s?** da rapor edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? netle?tirmek ve uyarlanan formun orijinal yap?y? koruyup korumad???n? belirlemek için faktör analizleri kullan?lm??t?r. Yap?sal geçerli?i sa?lamak amac?yla **temel bile?enler analizi** (TBA) faktörle?tirme tekni?i olarak uygulanm??t?r.

Ölçe?in teorik yap?s?n? test etmek üzere ise **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, Reddedilme Beklentisi, Ayr?l?k Kayg?s? ve K?s?tlanma Kayg?s? olmak üzere üç alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

faktörden olu?an yap?n?n, Türk örnekleminde geçerli oldu?unu destekleyen sonuçlar vermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i (1=hiç kat?lm?yorum - 5=tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Genellikle 12-20 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Sevda Aslan'?n doktora tezi kapsam?nda Türkiye'deki ergen örneklemi üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireyin kendini de?erlendirdi?i (Self-report) bir anket formudur. Toplam 31 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Do?rulay?c? Faktör Analizi, Temel Bile?enler Analizi, Spearman-Brown Katsay?s?, Guttman Katsay?s?, Ayr?l?k Kayg?s?, K?s?tlanma Kayg?s?, Reddedilme Beklentisi

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sevda ASLAN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor (Tez, Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara'da tamamlanm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sevda Aslan'?n doktora tezi kapsam?nda 2008 y?l?nda uyarlanm?? ve kullan?ma sunulmu?tur. Akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar Sevda Aslan'dan izin al?nmas? gerekmektedir. Ölçe?in akademik kullan?m?na ili?kin ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine buradan ula??labilir: ayrisma-bireylesme-ergen-testi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Aslan, S. (2008). *Ba?lanma ve uyum aras?ndaki ili?kide ayr??ma bireyle?menin arac?l???* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. (Tez linki: tez.yok.gov.tr)

Ayr??ma Bireyle?me Ergen Testi Maddeleri

Ölçek toplam 31 maddeden ve üç alt ölçekten olu?maktad?r:

Reddedilme Beklentisi (12 madde)
Ayr?l?k Kayg?s? (12 madde)
K?s?tlanma Kayg?s? (7 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM